

Kommunfullmäktige

Interpellation av Jonas Segersam (KD) om kommunala ordningsvakter

Vi kristdemokrater förslog i vår budget att kommunen till att börja med borde anställa 10 kommunala ordningsvakter. Bakgrunden är naturligtvis den ökning av brott i centrala Uppsala – där personrån och sexuella våldsbrott ökat med 30-40% på senare tid. Vi ser också flera exempel på oro i stadens ytterområden med stenkastning och bilbränder, där en ökad närvaro av personal med ordningsfunktion är önskvärd.

Naturligtvis är det i första hand polisens uppgift att utreda, lagföra och stävja brott. Men med tanke på polisens begränsade resurser är det självklart ett bra komplement med mer uniformerad personal för att skapa trygghet. På resecentrum har ett målmedvetet arbete skett med alla intressenter, exempelvis kommun, polis och fastighetsägare, som också visat sig få resultat. Det är ett arbete som bör spridas.

Ordningsvakter så väl som frivilliga bidrar till en deskalering och en trygghet. Vuxna på stan och andra organisationer som finns ute i miljöer med social oro och ökad brottsrisk bidrar på ett utmärkt sätt, och kommunens stöd av civilsamhället på detta område som på många andra behöver förbättras. Genom en palett av åtgärder kan vi bidra till en ökad trygghet och samhällsgemenskap i Uppsala.

Kommunen har redan idag personal i olika funktioner som finns ute i gatubilden och bidrar till närvaro och ordning. En möjlighet skulle kunna vara att utöka eller samordna arbetsuppgifterna för dessa personer så att de även delvis kan fylla en funktion att bidra till ordning och trygghet. Det skulle också kunna finnas en möjlighet att frigöra resurser genom att väktartjänster som idag köps in externt kan göras om till kommunanställda ordningsvakter. Även brandförsvaret är en del av kommunens verksamhet som skulle kunna utveckla sitt arbete på detta område. Som det är idag måste de i vissa lägen invänta polisen i stället för att kunna fullgöra sina egna kärnuppgifter. Med egen personal anställd med kompetens att arbeta mer proaktivt gentemot säkerhetsrisker skulle arbetet kunna effektiviseras. Dessutom har brandförsvarets personal ofta tid för övning som skulle kunna förläggas till områden där ökad närvaro och förtroendebyggande är önskvärd.

Jag vill därför fråga kommunstyrelsens ordförande, Marlene Burwick (S)

- Hur många ordningsvakter anlitar kommunen i dag på olika sätt, både för bevakning av exempelvis de fastigheter som kommunen nyttjar och/eller äger, och genom de olika bolag som finns i kommunkoncernen?
- Hur många parkeringsvakter finns anställda i Uppsala kommun, och skulle dessa kunna fullgöra andra arbetsuppgifter som exempelvis ordningsvakter?
- Skulle brandförsvaret kunna avdela personal för att bidra till att upprätthålla ordning och arbeta proaktivt för en bättre trygghet och säkerhet?

Jonas Segersam (KD)
Kommunalråd

Svar på interpellation om kommunala ordningsvakter

Kommunalsrådet Jonas Segersam (KD) ställer i en interpellation ett antal frågor om kommunala ordningsvakter.

Brottsförebyggande rådet presenterade nyligen (2017-01-10) den Nationella Trygghetsundersökningen (NTU). Den årliga undersökningen mäter allmänhetens utsatthet för brott och otrygghet samt erfarenheter av – och förtroende för – rättsväsendet. Mätningen visar att gruppen som är otrygga när de vistas i sitt eget bostadsområde under kvällstid ökar nationellt. Fler oroar sig också för att utsättas för överfall eller misshandel och det är fortsatt stora skillnader mellan män och kvinnor. Trygghetsfrågor är oerhört viktiga, då det i grund och botten handlar om mänskliga rättigheter och friheter: att vistas i det gemensamma rummet utan rädsla.

I Uppsala län har andelen som känner otrygghet vid utevistelse sen kväll ökat från 10% till 15% mellan 2015 till 2016. Även oron över brottsligheten liksom oron för överfall/misshandel har ökat över samma tid. Samtidigt kan det noteras att uppfattningen om hur många brott som begås har legat relativt konstant de senaste åren.

Tabell A. Antal respondenter i respektive län och polisregion i NTU 2006–2016.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uppsala län	285	545	544	486	480	480	462	434	439	443	436

Tabell 4. Otrygghet vid **utevistelse sen kväll**, enligt NTU 2006–2016. Andel som uppger att de är mycket/ganska otrygga eller som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, i **procent av befolkningen för respektive län** och polisregion.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uppsala län	19	14	14	15	12	13	12	9	14	10	15
Hela riket	21	17	17	16	15	16	15	15	15	15	19

Tabell 5. **Uppfattning** om huruvida **antalet brott** har ökat de senaste tre åren, enligt NTU 2006–2016. Andel som uppger att de tror att antalet brott har ökat kraftigt/något de senaste tre åren, i procent av befolkningen för respektive län och polisregion.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uppsala län	80	72	76	71	72	65	68	65	62	64	64
Hela riket	81	77	79	77	76	72	76	72	69	73	72

Tabell 6. Stor **oro över brottsligheten** i samhället, enligt NTU 2006–2016. Andel i procent av befolkningen för respektive län och polisregion.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uppsala län	28	21	22	19	15	13	16	15	13	15	20
Hela riket	29	25	29	24	22	19	21	19	19	22	25

Tabell 9. **Oro** (ganska/mycket ofta) för **överfall/misshandel**, enligt NTU 2006–2016. Andel i procent av befolkningen för respektive län och polisregion.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uppsala län	12	13	11	13	10	9	9	8	9	9	13
Hela riket	15	1	14	12	12	12	11	10	10	11	15

Uppsala kommun och polismyndigheten i Uppsala län har ett väl upparbetat samarbete och har ett samverkansavtal för ett tryggare Uppsala. Gemensamt har vi huvudansvaret för det förebyggande och trygghetsfrämjande arbetet i det offentliga rummet. Vi har olika åtaganden i arbetet, där brott och brottsbekämpning är polisiära ärenden och kommunens arbete är mer av förebyggande karaktär.

Inom kommunens ansvarsområde ligger bland annat de lokala ordningsreglerna, samhällsplaneringen och att offentliga platser upplevs trygga och trivsamma. Det kan handla om att platser är väl upplysta, fria från sly och nedskräpning m.m. Kommunen ansvarar också för att individer ska känna sig trygga och välkomna i de verksamheter som kommunen bedriver samt för det förebyggande arbete genom t ex uppsökande socialtjänst.

Beträffande situationen kring resecentrum är det glädjande att samarbetet mellan polismyndigheten och kommunen gett resultat. Innan några vidare grepp tas för att utveckla samarbetet är det dock viktigt att lägesbilden kring city får klarna ytterligare. Genom gruppen Citysamverkan träffar kommunen regelbundet näringsidkare i cityområdet och får ta del av deras situation. Polisens bild av situationen och utvecklingen är naturligtvis också en väsentlig del i arbetet. Det är tillsammans med polis, näringsliv, fastighetsägare, regionen, länsstyrelsen och civilsamhället som vi kan göra skillnad.

När det gäller det förebyggande och trygghetsfrämjande arbetet i centrum har socialtjänsten stärkt områdesarbetet under året, med bland annat förstärkning av uppsökande fältarbete och SSP i centrum – vilket är en samarbetsform mellan skola, socialtjänst och polis. Flera nattvandringsgrupper har startat, den senaste i centrum. Vid högriskhelger (ex Valborg) förstärks det uppsökande fältarbetet och samarbetet med olika aktörer samordnas av socialtjänstens SSP-samordnare.

Just nu testas en metod för områdesvärdar i Gottsunda, ett pilotprojekt som bygger på tidigare erfarenheter i området. Det är ett samarbete mellan kulturnämnden och Uppsala kommun fastighets AB (UKFAB), där unga vuxna anställs och får till uppgift att hålla rent och snyggt i området (rondering) genom att upprätta relationer med de unga i området samt fungera som brygga mellan samhällsfunktioner och de boende. Syftet är att öka tryggheten och minska risken för social oro genom att hålla området rent och snyggt.

Här nedan följer svar på Jonas Segersams frågor:

Hur många ordningsvakter anlitar kommunen?

Det är svårt att sätta en exakt siffra på detta. Ordningsvakter anlitas av förvaltningar och bolag vilket sker löpande och behovsprövat.

Hur många parkeringsvakter anlitar kommunen och kan de tjänstgöra som ordningsvakter?

Även här har det varit svårt att fastställa en exakt siffra. Parkeringsvakternas arbetstid är dock huvudsakligen förlag till dagtid och i begränsad utsträckning till tidpunkter då det finns behov av ordningshållande. Parkeringsvakterna är heller inte utbildade, utrustade och övade för de uppgifter som ingår i en väktares uppdrag.

Brandförsvarets delaktighet i proaktivt trygghets- och säkerhetskapande arbete?

Brandförsvaret har de senaste åren arbetat aktivt med relationsskapande arbete främst i Gottsunda/Valsätra, och regelbundet deltagit i olika ungdomsaktiviteter. Ökad synlighet och närvaro i områden utsatta för otrygghet har länge varit en del i brandförsvarets strategi att bemöta den otrygghet som förekommer. Rent ordningsuppehållande arbete är dock inte brandförsvarets uppgift, och medarbetarna är inte utbildade, utrustade och övade för de uppgifter som ingår i en väktares uppdrag.

Marlene Burwick (S)
Kommunstyrelsens ordförande